

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 29.06.1964 Časová verzia predpisu účinná od: 01.04.1982 do: 31.03.1984

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

134

VYHLÁŠKA

Ministerstva dopravy

z 29. júna 1964

o prepravnom poriadku vodnej dopravy

Ministerstvo dopravy ustanovuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi podľa § 19 a 24 zákona č. 26/1964 Zb. o vnútrozemskej plavbe a na vykonanie príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. a Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb.:

Všeobecné ustanovenia

§ 1

Rozsah platnosti

Prepravný poriadok vodnej dopravy (ďalej len „prepravný poriadok“) platí pre verejnú prepravu tovaru a cestujúcich vykonávanú plavebnými podnikmi (§ 2).*) Pre prepravu so zahraničím platí tento prepravný poriadok len potiaľ, pokiaľ túto prepravu neupravujú osobitné dohody.**)

§ 2

Základné ustanovenie

Prepravný poriadok ustanovuje práva, povinnosti a zodpovednosť prevádzateľa plavidla, ktorý vykonáva verejnú prepravu (ďalej len „plavebný podnik“), ako i práva, povinnosti a zodpovednosť prepravcov a cestujúcich.

§ 3

Povinnosti plavebného podniku a prepravcov

Povinnosťou plavebného podniku a prepravcov je splniť štátny plán prepravy. Plavebný podnik a prepravcovia sú povinní plánovať, organizovať a vykonávať prepravy čo najhospodárnejšie; sú povinní zabezpečovať neporušenosť prepravovaných zásielok a dodržiavať určené lehoty.

§ 4

Prijímanie tovaru na prepravu pri zastavení alebo obmedzení prepravy

(1) Plavebný podnik môže zastaviť alebo obmedziť prepravu

- a) pri nebezpečenstve chodu ľadu a zamrznutí vodnej cesty,
- b) ak sú sklopené hate na kanalizovaných vodných cestách,
- c) pri prerušení plavby vyhlásenom príslušnými orgánmi pobrežných štátov na jednotlivých úsekoch vodnej cesty,

- d) pri živelných pohromách,
- e) pri klesaní vody a nízkych vodných stavoch, ktoré znemožňujú dopravu plavidlami o väčšom ponore než 100 cm na labskej vodnej ceste a 140 cm na dunajskej vodnej ceste,
- f) pri povodňovom stave.

(2) Zastavenie alebo obmedzenie prepravy, ako i začatie prepravy a zrušenie obmedzenia prepravy sa oznamuje v Prepravnom a tarifnom vestníku.

(3) V čase zastavenia prepravy môže sa tovar prevziať na prepravu, ak to dovoľia plavebné podmienky, len po predchádzajúcej dohode medzi prepravcom a plavebným podnikom.

Preprava cestujúcich

§ 5

Druhy prepravy. Cestovné poriadky. Tarify

(1) Preprava osôb vo vodnej doprave sa vykonáva na pravidelných a nepravidelných cestách. Rozsah prepravy sa spravuje skutočnou potrebou s prihliadnutím na prevádzkové možnosti plavebného podniku.

(2) Pre pravidelné cesty lodí vo vnútrozemí zostavuje a uverejňuje plavebný podnik po prejednaní s príslušným okresným národným výborom a po schválení Štátnou plavebnou správou cestovné poriadky. Cestovné poriadky je plavebný podnik povinný vyvesiť v prístavištiach.

(3) Pre pravidelné cesty lodí s cestujúcimi do zahraničia (medzinárodná preprava) zostavuje a vydáva plavebný podnik vývesné, prípadne i knižné cestovné poriadky, ktoré schvaľuje Ministerstvo dopravy. Vývesné cestovné poriadky je plavebný podnik povinný vyvesiť v prístavištiach a kanceláriách cestovného ruchu.

(4) Začatie a ukončenie prepravy osôb je plavebný podnik povinný oznámiť v prístavištiach výveskami, prípadne iným obvyklým spôsobom.

(5) Zmeškanie a nekonanie pravidelnej cesty nie je dôvodom pre náhradu škody. Cestujúci má však nárok na vrátenie zaplateného cestovného, ak nepoužije na cestu inú loď.

(6) Pri nepravidelnej preprave osôb zodpovedá plavebný podnik objednávateľovi prepravy za škodu vzniknutú tým, že preprava sa nevykonala vôbec alebo nie včas, pokiaľ plavebný podnik neodriekol prepravu tri dni pred dojednaným termínom prepravy, prípadne v dohodnutom čase. Plavebný podnik uhradza v takom prípade objednávateľovi vzniknutú škodu, najviac však do výšky určeného alebo zaplateného cestovného.

(7) Pri nepravidelnej preprave osôb zodpovedá objednávateľ prepravy plavebnému podniku za škodu vzniknutú odrieknutím alebo neuskutočnením prepravy, pokiaľ prepravu neodriekol tri dni pred dojednaným termínom prepravy, prípadne v dohodnutom čase. Objednávateľ prepravy uhradí v takom prípade plavebnému podniku vzniknutú škodu, najviac však do výšky určeného alebo zaplateného cestovného.

(8) Ceny cestovného všetkých druhov preprav cestujúcich určujú príslušné tarify.

§ 6**Starostlivosť o cestujúcich**

Plavebný podnik je povinný starať sa o bezpečnosť a pohodlie cestujúcich a udržiavať všetky priestory na prístavištiach a lodiach, určené pre cestujúcich, v čistote a riadnom technickom stave.

§ 7**Preprava detí**

(1) Cestujúci má právo vziať so sebou bezplatne jedno dieťa vo veku do 5 rokov, ak nezaujíma miesto na sedenie. Za každé ďalšie dieťa do 5 rokov, prípadne za dieťa od dovŕšených 5 rokov do dovŕšených 10 rokov zaplatí sa polovica určeného cestovného.

(2) Preprava detí do 6 rokov bez sprevádzania cestujúcim starším 15 rokov nie je dovolená.

§ 8**Osoby vylúčené z prepravy**

Na loď nemajú prístup alebo môžu sa z prepravy vylúčiť

- a) opité osoby, ďalej osoby, ktoré nezachovávajú ustanovenia prepravného poriadku, ktoré nedbajú na právne predpisy alebo pokyny a príkazy dávané zamestnancami plavebného podniku pri výkone ich služby v záujme zachovania bezpečnosti, ticha a poriadku v lodnej doprave, ako i osoby, ktoré sa správajú neslušne,
- b) osoby, ktoré by pre nemoc alebo z iných dôvodov mohli byť na farchu.

§ 9**Povinnosti cestujúcich**

(1) Cestujúci je povinný zachovávať ustanovenia tohto poriadku a poslúchnuť príkazy a pokyny, ktoré dávajú zamestnanci plavebného podniku pri výkone služby v záujme zachovania bezpečnosti, ticha a poriadku na lodi.

(2) Cestujúci sú povinní správať sa na lodiach, pri nastupovaní i vystupovaní, ako i v čakárniach a na nástupištiach tak, aby neboli na farchu ostatným cestujúcim, a v záujme bezpečnosti vlastnej i iných osôb zachovávať opatrnosť primeranú povahe prevádzky a zdržať sa všetkého, čo by mohlo rušiť alebo ohroziť prevádzku, bezpečnosť plavebného zariadenia alebo zdravie ostatných cestujúcich.

(3) Cestujúci sa môžu zdržiavať len na častiach paluby a v priestoroch lode, vyhradených pre cestujúcich. Zdržovať sa v iných priestoroch (na kapitánskom mostíku, v blízkosti komína, v strojovni, pri kotvovom a kormidlovom zariadení, v miestnostiach posádky apod.) nie je dovolené.

(4) Na lodiach je dovolené fajčiť len v priestoroch pre fajčiarov osobitne určených. Kto poruší toto ustanovenie, zaplatí pokutu 4 Kčs.

(5) Vstup na prístavné mostíky je dovolený len pri nastupovaní a vystupovaní. Na prístavný mostík (vrátane lávky) možno vstúpiť až po pristátí lode a po vystúpení cestujúcich z lode. Pri vystupovaní a nastupovaní sú cestujúci povinní správať sa podľa pokynov zamestnancov plavebného podniku.

(6) Úraz alebo iná škoda, ktorú utrpel cestujúci, musia sa bez meškania ohlásiť vodcovi lode, prípadne zástupcovi plavebného podniku, ktorý o tom vyhotoví zápisnicu, ktorú spolupodpisujú dvaja svedkovia.

(7) Stratu vecí na lodi hlási cestujúci vodcovi lode, ktorému treba odovzdať aj veci na lodi nájdené. Nájdené veci sa uložia v plavebnom podniku a vydajú sa tomu, kto preukáže, že je ich vlastníkom. Nájdené veci, o ktoré sa majiteľ neprihlási, odovzdajú sa príslušnému národnému výboru.

§ 10 **Cestovné lístky**

(1) Každý cestujúci je povinný zadovážiť si platný cestovný lístok a preukázať sa ním pri vykonávanej kontrole a pri odchode z lode. Ak nie je na nástupnej stanici pokladnica pre cestovné lístky, je cestujúci povinný zakúpiť si cestovný lístok ihneď po príchode na loď u lodného pokladníka.

(2) Cestujúci, ktorý sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom, zaplatí cestovné a pokutu 40 Kčs. Ak nemožno nástupnú stanicu bezpečne zistiť, je cestujúci povinný zaplatiť cestovné z východiskovej stanice lode do svojej cieľovej stanice.

(3) Pri pravidelných cestách podľa cestovného poriadku platí jednoduchý cestovný lístok pre jednu cestu v deň zakúpenia, spätičný cestovný lístok tiež pre návrat do 3 dní odo dňa vydania. Pri silnej prevádzke alebo za neistých plavebných podmienok (nižšie vodné stavy a pod.) môže sa predaj spätičných cestovných lístkov obmedziť alebo celkom zastaviť.

§ 11 **Preprava batožín a zvierat**

(1) Cestujúci má právo vziať so sebou na loď bezplatne ako cestovnú batožinu predmety snadno prenosné, ak tomu nebránia osobitné predpisy a ak nemôžu tieto predmety poškodiť alebo znečistiť cestujúcich, loď alebo jej zariadenie. Za batožinu, ktorá zaujme miesto určené pre cestujúcich, musí sa zaplatiť poplatok podľa tarify.

(2) Dohľad na cestovnú batožinu patrí cestujúcemu, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú batožinou alebo jej vlastnosťami.

(3) Cestujúcim nie je dovolené brať so sebou na loď nabitú zbraň alebo nebezpečné látky a predmety, za ktoré sa považujú také, ktoré svojimi vlastnosťami môžu spôsobiť výbuch, oheň, poškodenie lode a jej zariadení alebo dopravovaných zásielok, ako i úraz, otravu, popálenie alebo ochorenie ľudí alebo zvierat. Za nebezpečné sa považujú i látky hnilobné, zapáchajúce alebo vzbudzujúce odpor. Osoby oprávnené na nosenie strelnej zbrane, môžu vziať so sebou i príručné strelivo, t. j. strelivo uschované v bezpečných obaloch, napr. v opaskoch na náboje, loveckých kapsách a pod. Orgánom ozbrojených sborov pri výkone služby je dovolené vziať so sebou nabitú zbraň.

(4) Cestovné batožiny nevyhovujúce predchádzajúcim ustanoveniam je cestujúci povinný odstrániť z lode hneď na nástupnej stanici, alebo ak sa to zistilo na ceste, na najbližšej stanici, kde loď zastaví.

(5) Ak má vodca lode alebo lodný personál dôvodné podozrenie, že ako cestovné batožiny boli vzaté so sebou nebezpečné látky, predmety vylúčené z prepravy alebo že cestujúci má so sebou nabitú zbraň, vyzve cestujúceho, aby batožiny otvoril. Ak cestujúci vyzvaniu nevyhoví, vylúči ho vodca lode z ďalšej prepravy a zariadi, aby sa batožiny vyložili na najbližšej stanici, kde loď zastaví.

(6) Cestujúci, ktorý vzal so sebou na loď nebezpečné látky alebo predmety, zodpovedá za škodu z toho vzniknutú; okrem toho zaplatí pokutu.

(7) Pokuta za prepravu nebezpečných látok alebo predmetov je za každý kg hrubej váhy kusov, v ktorej boli

- a) látky alebo predmety výbuchom nebezpečné, samozápalné a ľahkozápalné 20 Kčs.
- b) ostatné nebezpečné látky alebo predmety 4 Kčs.

(8) Detské kočíky, bicykle a iné nemotorové vozíky sa neprepravujú pri zvýšenej prevádzke, najmä v dňoch pracovného pokoja; skladacie kočíky sa musia vždy zložiť. Rozhodnutie o tom, či a v akom počte možno detské kočíky, bicykle a iné nemotorové vozíky prevziať na prepravu, patrí vodcovi lode alebo dozornému zamestnancovi plavebného podniku. Starostlivosť o ne patrí cestujúcemu, ktorý zodpovedá za škody počas prepravy týmito predmetmi spôsobené.

(9) Psov možno brať len na palubu, musia mať náhubok a musia sa držať na krátkej šnúre. Vstupovať s nimi do iných priestorov určených pre cestujúcich nie je dovolené. Za každého psa treba zaplatiť prepravné.

(10) Z prepravy môžu sa vylúčiť psy mimoriadnej veľkosti (mäsiarski, dogy, bernardíni a pod.) a psy, ktoré by mohli byť cestujúcim na farchu.

§ 12

Hudobné a zábavné produkcie a obchodná činnosť na lodiach

(1) Hudobné a zábavné produkcie možno konať len pri dojednaných zábavných cestách. Usporiadateľ je povinný predložiť príslušné úradné povolenie na konanie a ručí za dodržanie všetkých predpisov a podmienok povolenia.

(2) Odsek 1 sa nevzťahuje na rozhlasové a reprodukčné zariadenia na lodiach a používané plavebným podnikom pre zvýšenie kultúry cestovania.

(3) Na vykonávanie akejkoľvek obchodnej činnosti na lodiach a v prístavných zariadeniach a ich používanie na reklamné účely je potrebný predchádzajúci súhlas plavebného podniku.

Preprava tovaru

§ 13

Plánovanie prepravy. Hmotná zodpovednosť za plnenie plánu prepravy

(1) Nároky na prepravu tovaru vo vodnej doprave predkladajú prepravcovia plavebného podniku v určených lehotách jednak na celý rok, jednak na jednotlivé mesiace. Ročné nároky sú prepravcovia povinní rozdeliť na jednotlivé štvrťroky. Odosielatelia zodpovedajú za to, že nároky v návrhoch plánu prepravy sú v súlade so skutočnými prepravnými potrebami vzhľadom na ich výrobné, zásobovacie a odbytové plány a že sú rovnomerne rozvrhnuté s prihliadnutím na sezónnosť niektorých prepráv, žiadúce predzásobenie a pod.

(2) Plavebný podnik je povinný oznámiť prepravcom, či s predloženými nárokmi súhlasí. Ak nesúhlasí, je povinný prejednať nároky s prepravcami. Ak sa nedohodnú, plavebný podnik predloží rozpor Ministerstvu dopravy, ktoré rozhodne po dohode s nadriadeným ústredným orgánom prepravcu.

(3) Lehoty, v ktorých sú prepravcovia povinní predkladať plavebnému podniku prepravné nároky podľa odseku 1, lehoty v ktorých je plavebný podnik povinný oznámiť svoj súhlas, prejednať prepravné nároky s prepravcami, ako i v ktorých má prípadné rozpory prejednať Ministerstvo dopravy s nadriadeným orgánom prepravcu podľa odseku 2, ustanovujú smernice pre plánovanie prepravy vo vodnej doprave vydané Ministerstvom dopravy po dohode so Štátnou plánovacou

komisiou a ústrednými orgánmi prepravcov. Smernice pre plánovanie prepravy vo vodnej doprave uverejňuje Ministerstvo dopravy v Prepravnom a tarifnom vestníku.

(4) Ak prepravca neprihlási tovar na prepravu alebo ak neodovzdá na prepravu množstvo tovaru určené mesačným prepravným plánom, zaplatí plavebnému podniku za každú tonu tovaru, o ktorú sa proti tomuto plánu naložilo menej, pokutu vo výške 1 Kčs.

(5) Neuskutočnené prepravy tovaru nie je dovolené znova uplatňovať do plánu prepravy na budúci mesiac; plavebný podnik ich však podľa prevádzkových možností na žiadosť odosielateľa po splnení podrobného mesačného plánu prepravy prednostne prepraví v priebehu budúceho mesiaca. Závazok plavebného podniku zaniká koncom bežného roka.

(6) Ak plavebný podnik nepristaví na základe prihlášky prepravcu lodný priestor potrebný na prepravu tovaru podľa mesačného plánu prepravy, zaplatí za každú tonu tovaru, o ktorú sa oproti tomuto plánu prevzalo na prepravu menej, pokutu vo výške 1 Kčs.

(7) Plavebný podnik neplatí pokutu pre nepristavenie lodného priestoru na prepravu podľa mesačného plánu

- a) po dobu zastavenia alebo obmedzenia prepravy podľa § 4 ods. 1, za pomerné množstvo z mesačného plánu pripadajúce na túto dobu,
- b) pri vyšších vodných stavoch na vltavsko-labskej vodnej ceste za jednu tretinu pomerného množstva z mesačného plánu pripadajúceho na dni vodného stavu nad 155 cm vodočtu Modřany,
- c) na Labe pod Střekovom pri nízkych vodných stavoch za jednu tretinu pomerného množstva z mesačného plánu pripadajúceho na dni vodného stavu pod 180 cm vodočtu Ústí nad Labem,
- d) na množstvo tovaru, o ktoré prihlášky v jednej polovici mesiaca presahovali polovicu objemu určeného mesačným plánom,

(8) Prepravca neplatí pokutu, ak nemohol prihlásiť alebo odovzdať na prepravu množstvo tovaru určené mesačným plánom

- a) pre požiar, mimoriadne snehové záveje, povodne, v baniach tiež pre zosunutie nadložných vrstiev alebo explózie, v lomoch a pieskovniach tiež pre zaplavenie pracoviska alebo pre poruchy na dopravnom zariadení prepravcu, pokiaľ ich sám nespôsobil; prepravca neplatí pokutu ani pri nehodách na závodoch, ktoré mali za následok prerušenie výroby na čas aspoň 48 hodín,
- b) po dobu zastavenia alebo obmedzenia plavby podľa § 4 ods. 1, za pomerné množstvo z mesačného plánu pripadajúce na dobu trvania príčin uvedených v tomto odseku.

(9) Predchádzajúce odseky týkajúce sa pokút za neobjednanie a nepristavenie lodného priestoru a za neodovzdanie množstva tovaru na prepravu určeného mesačným plánom sa nevzťahujú na zahraničné prepravy.

§ 14

Prihlasovanie tovaru na prepravu

(1) Plavebný podnik prijíma tovar na prepravu na podklade prihlášok odosielateľa, v ktorých treba uviesť

- a) druh a množstvo tovaru, ktorého preprava sa požaduje,
- b) miesto nakládky a vykládky (prístav, prekladište),
- c) deň, keď sa má lodný priestor prichystať v mieste nakládky,
- d) meno a adresu odosielateľa,

- e) meno a adresu príjemcu,
- f) kusy dlhšie než 7 m alebo ťažšie než 1 000 kg, v preprave so zahraničím v prístave Praha Holešovice ťažšie než 2 000 kg a v ostatných prístavoch ťažšie než 3 000 kg.

(2) Prihláška tovaru na prepravu sa musí podať písomne, ústne, telefonicky alebo telegraficky najmenej 10 dní pred zamýšľanou nakládkou. Ústne, telefonické a telegrafické prihlášky sa musia písomne potvrdiť.

(3) Plavebný podnik je povinný vyjadriť sa k prihláške do dvoch dní po jej prijatí spôsobom určeným v odseku 2.

(4) Plavebný podnik môže dohodnúť s odosielateľom, že prihláška tovaru na prepravu sa nebude predkladať pri zásielkach do určitej váhy alebo pre každý lodný náklad pri opakujúcej sa preprave hromadného tovaru rovnakého druhu v dohodnutej prepravnej relácii.

(5) Potvrdením prihlášky plavebným podnikom uzaviera sa medzi plavebným podnikom a odosielateľom prepravná zmluva. Ak sa prihláška tovaru na prepravu podľa odseku 4 nepredkladá, vzniká prepravná zmluva prevzatím prepravnej listiny a tovaru na prepravu.

(6) Kusové zásielky vo vnútroštátnej preprave sa prepravujú len po predchádzajúcej dohode prepravcu s plavebným podnikom. Na tieto zásielky sa § 13 nevzťahuje.

§ 15

Veci vylúčené z prepravy. Podmienená preprava tovaru

(1) Z prepravy sú vylúčené

- a) látky a predmety, ktorých prepravu zakazujú právne predpisy alebo opatrenia orgánov štátnej správy,
- b) látky a predmety nebezpečné, ktoré sú vylúčené zo železničnej prepravy podľa Železničného prepravného poriadku alebo tarify, pokiaľ ide o vnútroštátnu prepravu a podľa prílohy č. 1 Medzinárodného dohovoru o preprave tovaru po železnici (CIM), prípadne podľa prílohy č. 4 Dohody o medzinárodnej železničnej preprave tovaru (SMGS), pokiaľ ide o prepravu so zahraničím.

(2) Prepravu plynov v obaloch, kyselín, jedov, látok žieravých, leptavých, vzbudzujúcich odpor, látok a predmetov ľahkozápalných, výbušných, samozápalných, rozširujúcich oheň alebo výbuch, látok a predmetov, ktoré pre svoje vlastnosti alebo svoj stav môžu poškodiť alebo znečistiť loď alebo iné zásielky na lodi naložené, látok, ktoré sa samy rozkladajú a iných látok a predmetov, ktoré sú vylúčené zo železničnej prepravy podľa Železničného prepravného poriadku a tarify, pokiaľ ide o vnútroštátnu prepravu a podľa prílohy č. 1 Dohovoru CIM, prípadne podľa prílohy č. 4 Dohody SMGS, pokiaľ ide o prepravu so zahraničím, možno uskutočniť jedine po predchádzajúcej dohode s plavebným podnikom. Rovnako prepravu tovaru, ktorý pre svoje rozmery alebo váhu vyžaduje osobitné zariadenie na nakladanie a vykladanie alebo úpravu lode, možno uskutočniť len po predchádzajúcej dohode s plavebným podnikom.

(3) Tovar uvedený v odseku 2 sa musí baliť a označiť podľa príslušných ustanovení Železničného prepravného poriadku pokiaľ ide o vnútroštátnu prepravu a podľa príslušných ustanovení prílohy č. 1 Medzinárodného Dohovoru o preprave tovaru po železnici (CIM), pokiaľ ide o prepravu so zahraničím. Na kusoch, ktorých hrubá váha prevyšuje 500 kg, musí sa váha zreteľne a nezmazateľne napísať číslicami najmenej 6 cm vysokými.

(4) Nebezpečné druhy tovaru podľa odseku 2 je odosielateľ povinný osobitne vyznačiť v prihláške tovaru na prepravu, v prihláške tovaru na nakládku a v nákladnom (náložnom) liste. K názvu

tovaru treba pripojiť stručné upozornenie na druh nebezpečenstva, a to vo všetkých dieloch uvedených listín; názov tovaru treba červeno podčiarknuť.

§ 16 **Prepravné listiny**

(1) Vo vnútroštátnej preprave i v preprave so zahraničím je prepravnou listinou nákladný list.

(2) Odosielateľ je povinný riadne vyplniť nákladný list vo všetkých jeho častiach, ktorých vyplnenie patrí odosielateľovi. Odosielateľ zodpovedá za správnosť a úplnosť údajov a vyhlásení, ktoré zapísal do nákladného listu a zodpovedá za všetky následky, ak sú údaje a vyhlásenia nesprávne, nepresné a neúplné.

(3) Plavebný podnik potvrdením nákladného listu overuje, že tovar uvedený v nákladnom liste sa nalodil a prevzal na prepravu a zaväzuje sa tovar dopraviť do miesta určenia a vydať ho oprávnenému príjemcovi.

(4) Originál nákladného listu sprevádza tovar a vydá sa spolu s tovarom oprávnenému príjemcovi. Odosielateľovi sa vráti druhopis nákladného listu.

(5) Nákladný list musí obsahovať

- a) miesto a deň vystavenia,
- b) označenie a vlastnícku značku lode, prípadne meno vodcu lode,
- c) meno a adresu odosielateľa,
- d) miesto určenia a meno a adresu príjemcu,
- e) označenie tovaru podľa druhu, váhy, čísel a značiek tak, ako bol na prepravu prevzatý; pri neskladných zásielkach aj ich objem,
- f) údaj odosielateľa o tom, kto platí dovozné a vedľajšie poplatky,
- g) označenie sprievodných dokladov, ktoré sú k nákladnému listu pripojené,
- h) podpis odosielateľa a plavebného podniku.

(6) Pri preprave so zahraničím môže namiesto nákladného listu na návrh odosielateľa vydať plavebný podnik na naložený a na prepravu prevzatý tovar náložný list.

(7) Odosielateľ je povinný riadne vyplniť návrh na vydanie náložného listu vo všetkých jeho častiach, ktorých vyplnenie patrí odosielateľovi. Odosielateľ zodpovedá za správnosť údajov a vyhlásení, ktoré zapísal do návrhu na vydanie náložného listu a zodpovedá za všetky následky toho, pokiaľ sú nesprávne, nepresné a neúplné.

(8) Náložný list je listina predstavujúca nárok zo záväzku dopravcu vydať zásielku prevzatú na prepravu osobe oprávnenej podľa listiny, ktorá plavebnému podniku predloží náložný list a na ňom potvrdí prijatie zásielky.

(9) Náložný list sa môže vydať na doručiteľa, na meno určitej osoby alebo na jej rad. Ak náložný list znie na rad, predstavuje oprávnenie odosielateľa preniesť práva z prepravnej zmluvy na ďalšie osoby ním na rube náložného listu menované (rubopis), ktoré sú oprávnené na ďalší takýto prevod. Takýto prevod má účinky postupu pohľadávky, plavebný podnik sa však nemusí o postupe upovedomiť. Plavebný podnik nie je povinný skúmať pravosť rubopisov, kontroluje však neporušenosť ich radu.

(10) Ak náložný list znie na rad alebo doručiteľa, je odosielateľ povinný oznámiť plavebnému podniku meno a adresu prostredníka, ktorý po príchode tovaru do miesta určenia oznámi meno držiteľa náložného listu.

(11) Náložný list je rozhodný pre právny vzťah medzi plavebným podnikom a osobou oprávnenou požadovať vydanie zásielky pri predložení náložného listu. Plavebný podnik sa nemôže voči nej dovolávať ustanovení prepravnej zmluvy, pokiaľ nie sú v náložnom liste obsiahnuté alebo pokiaľ sa tam na ne výslovne nepoukazuje. Proti osobe oprávnenej na prijatie zásielky podľa náložného listu môže plavebný podnik vzniesť len námietky, ktoré vyplývajú z obsahu náložného listu alebo z vlastného vzťahu plavebného podniku k oprávnenému.

(12) Plavebný podnik je povinný v náložnom liste uviesť

- a) označenie prepravovanej veci (zásielky) podľa druhov, množstva, značiek a čísel,
- b) meno a sídlo plavebného podniku,
- c) meno odosielateľa,
- d) meno príjemcu alebo údaj, že náložný list bol vydaný na rad alebo doručiteľa,
- e) miesto určenia,
- f) miesto a deň vydania náložného listu a podpis plavebného podniku.

(13) Ak sú na vykonanie prepravy potrebné osobitné listiny predpísané príslušnými prístavnými, colnými, zdravotnými, veterinárnymi, rastlinolekáorskými alebo inými predpismi, je odosielateľ povinný ich odovzdať plavebnému podniku pri odovzdaní tovaru na prepravu. Odosielateľ zodpovedá za škody, ktoré plavebnému podniku vzniknú neodovzdaním alebo oneskoreným odovzdaním takýchto listín alebo ich nesprávnosťou alebo nedostatočnosťou.

(14) Plavebný podnik zodpovedá za škody vzniknuté stratou dokladov, pokiaľ boli uvedené ako príloha nákladného alebo náložného listu.

(15) Tlačivá nákladných a náložných listov vydáva plavebný podnik vlastným nákladom a predáva ich za cenu tarífou určenú.

§ 17

Hlásenie o pohotovosti na nakládku

(1) Pohotovosťou na nakládku sa rozumie pohotovosť plavebného podniku pristaviť loď na dojednanom mieste a v dojednanom čase.

(2) Plavebný podnik je povinný podať odosielateľovi hlásenie o pohotovosti lode na nakládku

- a) vo vnútroštátnej preprave
 - najmenej 6 hodín pred pristavením lode na nakládku,
- b) v preprave so zahraničím
 - v prístavoch Nemeckej demokratickej republiky a Poľskej ľudovej republiky podľa v mieste platných predpisov, pokiaľ sa medzi plavebným podnikom a prepravcom nedohodlo inak,
 - v ostatných prístavoch najmenej 12 hodín pred pristavením lode na nakládku.

(3) Hlásenie možno vykonať i telegraficky. Plavebný podnik v prípade pochybností musí dokázať, že telefonickú zprávu podal.

§ 18**Miesto naloženia**

(1) Plavebný podnik pristaví loď na prevzatie nákladu na miesto s odosielateľom dojednané. Ak nedovoľuje hĺbka vody, bezpečnosť lode (najmä pri hroziacich ľadových kryhách, alebo predpísaná miestna úprava, aby sa loď v rozhodnej dobe pristavila na dojednanom mieste, podá o tom plavebný podnik zprávu prepravcovi ihneď, len čo sa o prekážkach dozvedel. Plavebný podnik dojedná s prepravcom iné miesto alebo môže s prihliadnutím na jeho záujmy pristaviť loď na miesto obvykle vyhradené na nakladanie. Dĺžka nakladacej doby sa prípadne prispôbi náhradnému prekladištiu.

(2) Nakládka do jednej lode na rôznych miestach je možná len po predchádzajúcej dohode medzi odosielateľom a plavebným podnikom. Výdavky spojené s premiestnením lode nejdú na farchu prepravcu, pokiaľ sa nakládka na rôznych miestach vykonala z prevádzkových dôvodov plavebného podniku alebo v jeho záujme.

§ 19**Nakladanie tovaru**

(1) Odosielateľ je povinný dodať tovar prihlásený na prepravu na prevzatie plavebným podnikom na dojednanom mieste podľa § 18.

(2) Prevzatie tovaru sa vykonáva za účasti plavebného podniku a odosielateľa alebo ich zástupcov.

(3) Nakladanie tovaru do lode vykonáva

- a) plavebný podnik alebo jeho zástupca na účet odosielateľa alebo príjemcu,
- b) odosielateľ alebo ním určená organizácia na jeho účet.

(4) Pri dojednaní prepravy sa musí dohodnúť, kto tovar naloží (§ 14). Pritom, pokiaľ ide o vykonávanie nakladacích a vykladacích prác v československých prístavoch, platia ustanovenia Prekladového a skladového poriadku pre československé vnútrozemské prístavy.

(5) Skladové priestory lodí, v ktorých sa tovar prepravuje, musí plavebný podnik riadne pripraviť a musí zabezpečovať podmienky nutné pre prepravu daného tovaru. Ak vyžaduje osobitná povaha tovaru podkladový alebo upevňovací materiál, je povinný ho dodať odosielateľ alebo jeho zástupca, prípadne ak to bolo vopred dohodnuté, plavebný podnik za úhradu vzniknutých výdavkov.

(6) Plavebný podnik zodpovedá za rozmiestnenie tovaru v skladových priestoroch lode, zabezpečujúce neporušenosť tovaru a správne vyťaženie lode. Ak nakladanie lode vykonáva odosielateľ, je povinný splniť všetky požiadavky vodcu lode, týkajúce sa nakládky, rozmiestnenia a uloženia tovaru v skladových priestoroch lode a na palube lode.

(7) Pred začatím nakládky je odosielateľ povinný odovzdať zástupcovi plavebného podniku príkaz na nakladanie, ktorý musí obsahovať najmä

- a) presné označenie na prepravu podávaného tovaru podľa druhu, množstva, značiek a čísel: pritom treba osobitne uviesť kusy dlhšie než 7 m alebo ťažšie než 1 000 kg, v preprave so zahraničím v prístave Praha Holešovice ťažšie než 2 000 kg, v ostatných prístavoch ťažšie než 3 000 kg,
- b) vyhlásenie, resp. údaje dôležité pre prevzatie tovaru, jeho uloženie v lodi, zachádzanie s ním a údaje pre jeho vydanie

(8) Odosielateľ zodpovedá za správnosť a úplnosť údajov o naloženom tovare.

(9) Ak to povaha tovaru vyžaduje, je odosielateľ povinný podať zásielku na prepravu v riadnom obale, ktorý chráni tovar počas prepravy pred stratou a poškodením.

(10) Plavebný podnik môže odmietnuť prevziať na prepravu tovar v nevhodnom alebo poškodenom obale alebo s nedostatočným označením. Ak plavebný podnik na návrh odosielateľa prevzal na prepravu tovar v nevhodnom alebo poškodenom obale alebo nedostatočne označený, zodpovedá odosielateľ za škody, ktoré vznikli následkom týchto závad. O zistených nedostatkoch je plavebný podnik povinný spísať s odosielateľom zápisnicu a urobiť záznam na nákladnom (náložnom) liste.

(11) Plavebný podnik nie je povinný skúmať obsah alebo povahu baleného tovaru, je však oprávnený presvedčiť sa o správnosti údajov uvedených odosielateľom a vykonať i preskúšanie obsahu zásielky za účasti prepravcu. Ak sa prepravca neustanoví na preskúšanie obsahu zásielky, vykoná sa prehliadka pri vnútroštátnej preprave za účasti orgánov Štátnej plavebnej správy, pri preprave so zahraničím za účasti orgánov colnej správy, o čom zúčastnené organizácie spíšu príslušnú zápisnicu

(12) Plavebný podnik preberá množstvo tovaru od odosielateľa:

- a) podľa váhy udanej odosielateľom v príkaze na nakládku; za účelom určenia prepravného je plavebný podnik oprávnený prešetriť udanú váhu akýmkoľvek spôsobom ako pri nakladaní, tak i pri vykladaní;
- b) podľa ponorových tabuliek lode na základe ponoru lode pred a po naložení, o čom sa vyhotoví zápisnica, ktorú podpíše vodca lode alebo zástupca plavebného podniku a odosielateľ tovaru alebo jeho zástupca; zápisnica sa priloží k nákladnému (náložnému) listu;
- c) podľa váhy zistenej na váhe (decimálnej, koľajovej, násypovej, elevátorovej alebo inej), úradne overenej;
- d) podľa počtu kusov, pričom sa váha tovaru pre výpočet prepravného určí podľa písm. a), b) alebo c); plavebný podnik nepreberá tovar podľa jednotlivých kusov tovaru ťažko počítateľného, napr. reziva, dýh, parketových vlysov, fliaš, kameňov a pod. Tento tovar sa môže preberať len podľa počtu zväzkov, paliet, kontajnerov a pod.

(13) Pri tekutom tovare prepravovanom v tankových lodiach sa určí množstvo prebrané od odosielateľa podľa dohody medzi plavebným podnikom a odosielateľom

- a) podľa merania množstva tovaru pred a po prečerpaní v pozemných nádržiach, pokiaľ tieto majú príslušnými orgánmi overené kalibračné tabuľky;
- b) podľa merania množstva tovaru v tankových lodiach, pokiaľ tieto majú kalibračné tabuľky overené príslušnými orgánmi;
- c) podľa merania výšky tovaru v tankových lodiach po ich naložení, pokiaľ tieto nemajú kalibračné tabuľky; pritom pre výpočet prepravného platí váha udaná odosielateľom;
- d) podľa váhy udanej odosielateľom; za účelom určenia prepravného je plavebný podnik oprávnený prešetriť odosielateľom udanú váhu akýmkoľvek spôsobom.

(14) Ak sa má na základe dohody medzi odosielateľom a plavebným podnikom vykonať prevzatie jednotlivých kusov zásielky podľa značiek a čísiel, je odosielateľ povinný označiť jednotlivé kusy zásielky znateľne a trvanlivo značkami a číslami; označenie sa musí umiestniť tak, aby pri preberaní umožňovalo kontrolu.

(15) Tovar, ktorý vyžaduje pri nakladaní, preprave a vykladaní osobitné zaobchádzanie, je odosielateľ povinný každý kus patrične označiť, napr. „vrch“, „neklopiť“ a pod. Na kusoch o váhe

väčšej než 500 kg treba uviesť hrubú váhu a vyznačiť miesta na zachytenie prekladových zariadení, ako i ťažisko kusa. Pritom pri zásielkách podávaných na prepravu v ČSSR je odosielateľ povinný označiť každý kus príslušnou manipulačnou značkou technickej normy*) pre označovanie prepravných obalov.

(16) Plavebný podnik je oprávnený prepravovať tovar na palube lode alebo v nekrytej lodi, ak sa s odosielateľom dohodne o takom spôsobe prepravy.

§ 20

Preprava tovaru. Dodacie lehoty

(1) Plavebný podnik je povinný pri manipulácii s tovarom a pri jeho preprave postupovať riadnym a starostlivým spôsobom. Bez osobitnej dohody nie je plavebný podnik povinný osobitne tovar ošetrovať a kontrolovať. Ak hrozí nebezpečenstvo vzniku škody, je plavebný podnik povinný urobiť opatrenie, aby sa škode zabránilo; ak vznikne škoda, je povinný usilovať o to, aby sa ďalej nezvážšovala a podľa svojich možností prispieť na jej odstránenie. Je tiež povinný odosielateľa bez meškania upovedomiť.

(2) Pokiaľ to prevádzkové potreby nevyhnutne vyžadujú, je plavebný podnik oprávnený na svoj účet preložiť už naložený tovar v odosielacom prístave alebo na ceste celkom alebo čiastočne do iných plavidiel, prípadne odľahčovacích lodí alebo so súhlasom odosielateľa uložiť dočasne do skladišťa. O vykonanom preklade tovaru do iných plavidiel, prípadne odľahčovacích lodí, je plavebný podnik povinný podať odosielateľovi ihneď zprávu. Ak je však potreba prekladu daná niektorou z okolností uvedených v § 4 ods. 1 písm. a) - d) a f), vykoná sa preklad na účet odosielateľa alebo príjemcu, pokiaľ nejde o spoločnú haváriu.

(3) Plavebný podnik je povinný dodať na prepravu prijatý tovar do miesta určenia v dodacích lehotách určených v prílohe č. 1. V preprave so zahraničím môžu sa dojednať osobitné dodacie lehoty.

(4) Dodacia lehota začína uplynutím 24. hodiny toho dňa, keď sa odosielateľovi vydali všetky druhopisy nákladných listov alebo náložné listy k naloženým zásielkám v danej lodi a skončí sa podaním zprávy príjemcovi v zmysle § 21 ods. 3. Pokiaľ sa vo vnútroštátnej preprave nepotvrdzujú nákladné listy v mieste nakládky, začína dodacia lehota uplynutím 24. hodiny dňa, keď bol čln naložený.

(5) Za prekročenie dodacej lehoty zaplatí plavebný podnik prepravcovi na jeho žiadosť pokutu

- a) vo vnútroštátnej preprave vo výške jednej desatiny dovozného za každých začatých 24 hodín, o ktoré sa dodacia lehota prekročila, najviac však polovicu dovozného,
- b) v preprave so zahraničím vo výške 0.25 Kčs za tonu tovaru za každých začatých 24 hodín, o ktoré sa dodacia lehota prekročila, najviac však 25 % dovozného.

(6) Ak vznikne prekročením dodacej lehoty iná škoda, než je škoda na prepravovanej zásielke, ktorá je vyššia, než je právo na pokutu, zaplatí prepravný podnik prepravcovi túto škodu, najviac však do sumy zaplateného dovozného. Do náhrady škody sa započítava pokuta za prekročenie dodacej lehoty.

(7) Plavebný podnik sa svojej zodpovednosti za prekročenie dodacej lehoty zbaví, ak ho spôsobili

- a) niektorá z okolností uvedených v § 4 ods. 1 s výnimkou písmena e), pokiaľ nebola preprava zastavená,
- b) okolností, ktoré plavebný podnik nemohol odstrániť,
- c) príčiny na strane prepravcu (odosielateľa alebo príjemcu).

(8) Všetky zdržania, o ktoré plavebný podnik má právo predĺžiť dodáciu lehotu, musia sa zaznamenať v nákladnom liste (kópii náložného listu, ktorý sprevádza zásielku) s udaním dňa a hodiny začiatku a konca zdržania a podpísať príslušným pracovníkom plavebného podniku.

(9) Odosielateľ je oprávnený žiadať, aby sa preprava tovaru prerušila a tovar sa mu vrátil alebo dodal inému príjemcovi alebo sa s ním naložilo inak, pokiaľ plavebný podnik ešte nevydal tovar ani nákladný list príjemcovi. Ak bol však vydaný náložný list, môže takéto príkazy plavebnému podniku udeliť len osoba oprávnená na prijatie tovaru pri predložení náložného listu.

(10) Odosielateľ si môže vyhradiť, že príjemca dovoznej zásielky v zahraničnej preprave má právo dodatočne určiť po dohode s plavebným podnikom konečný prístav vykládky v Československej socialistickej republike. Výhradu vyznačí poznámkou „opcia“ pri prístave určenia v nákladnom liste. Pri zásielkach podaných na prepravu náložným listom nie je „opcia“ dovolená. Príjemca je povinný dohodnúť s plavebným podnikom skutočný prístav určenia tak včas, aby nedošlo k zdržaniu plavidla na ceste a k prekročeniu vykladacej lehoty. Pokiaľ treba na dosiahnutie navrhovaného prístavu plavidlo odľahčiť, zariadi príjemca vyloženie potrebného množstva na vagóny, autá alebo do skladu. Plavebný podnik nie je povinný pristaviť na odľahčenie ďalší lodný priestor.

(11) Plavebný podnik nie je oprávnený prepravovaný tovar vydať príjemcovi, ak by to bolo v rozpore s pokynmi, ktoré dostal podľa odseku 9.

§ 21

Vykladanie tovaru

(1) Odosielateľ je povinný informovať príjemcu o pravdepodobnom doplávani lode do miesta určenia a oznámiť mu všetky potrebné údaje o lodi a náklade.

(2) Plavebný podnik ohlasuje vopred príjemcovi tovaru alebo inej organizácii udanej odosielateľom doplávanie lode do miesta určenia

- a) vo vnútrozemskej preprave v lehote dohodnutej s odosielateľom alebo príjemcom,
- b) v preprave so zahraničím - 1 deň pri plavbe po prúde a 2 dni pri plavbe proti prúdu pred skutočným doplávaním lode.

(3) O príchode tovaru do miesta určenia a o pohotovosti na vykládku je plavebný podnik povinný podať príjemcovi (pri zásielkach, pri ktorých náložné listy znejú na rad alebo na doručiteľa, prostredníkovi) zpravu telefonicky, ďalekopisom, poštou alebo poslom.

(4) Pohotovosťou na vykládku sa rozumie pohotovosť plavebného podniku pristaviť loď na miesto vykládky uvedené v nákladnom (náložnom) liste, prípadne na miesto dohodnuté s príjemcom. Ak niet takejto dohody, je plavebný podnik oprávnený pristaviť loď na obvyklé vykladacie miesto v mieste určenia.

(5) Hlásenie o príchode tovaru a o pohotovosti na vykládku musí plavebný podnik podať príjemcovi (prostredníkovi) najmenej 2 hodiny pred ukončením jeho obvyklej pracovnej doby v mieste určenia a v miestach určenia mimo územia Československej socialistickej republiky v lehotách určených tamajšími predpismi alebo zvyklosťami, pokiaľ sa plavebný podnik a odosielateľ nedohodli inak.

(6) Rozhodujúcim pre to, či a kedy sa podala správa telefonicky, je záznam plavebného podniku, ktorý zpravu podal. Príjemca je oprávnený dokázať nesprávnosť záznamu.

(7) Ak nemožno príjemcu (pri zásielkach na rad alebo doručiteľa, prostredníka) vypátrať, urobí plavebný podnik oznámenie podľa odseku 3 verejnou vyhláškou spôsobom v mieste určenia obvyklým a upovedomí o tom ihneď odosielateľa.

(8) Vykladanie z lode vykonáva

- a) plavebný podnik alebo jeho zástupca na účet príjemcu alebo odosielateľa,
- b) odosielateľ alebo príjemca (alebo nimi určená organizácia) na svoj účet.

(9) O vykonávaní nakladacích a vykladacích prác v československých prístavoch platia ustanovenia Prekladového a skladového poriadku pre československé vnútrozemské prístavy.*)

(10) Vodca plavidla je oprávnený požadovať s ohľadom na bezpečnosť lode vykládku z jednotlivých skladových priestorov lode v určitom poradí.

(11) V prípade, že státie lode pri vykládke

- a) v dôsledku pomalej a nedostatočnej vykládky, ktorá sa robí prostriedkami príjemcu alebo ním určenej organizácie, alebo
- b) v dôsledku nevhodného alebo nedostatočného odberu zásielok príjemcom, ktorý znemožňuje včasnú vykládku vykonávanú prostriedkami plavebného podniku alebo jeho zástupcu, dosiahne dvojnásobok vykladacej lehoty, najmenej však 5 dní, ako i v prípade, že príjemca odmietne zásielku vyložiť alebo prevziať, alebo ak nemožno príjemcu zásielky vypátrať, upovedomí o tom plavebný podnik ihneď odosielateľa a vyžiada si jeho príkazy.

(12) Ak nemožno odosielateľa upovedomiť alebo ak tento otáľa s príkazom alebo ak sú jeho príkazy nevykonateľné, je plavebný podnik oprávnený zásielku vyložiť a uložiť do skladov. O vyložení a uložení zásielok na sklad je plavebný podnik povinný podať ihneď zprávu odosielateľovi. Ak nemožno zásielky vyložiť a uložiť do skladu v mieste určenia, môže sa tak stať v najbližšom mieste, kde je to vykonateľné. Všetky výdavky plavebného podniku vzniknuté pri vyložení a uskladnení tovaru, prepravné, ako i zdržné, je povinný v tomto prípade zaplatiť plavebnému podniku odosielateľ tovaru.

(13) Pri preprave so zahraničím má plavebný podnik záložné právo na tovare.

(14) Množstvo tovaru odovzdané plavebným podnikom príjemcovi určuje sa tým istým spôsobom ako pri prevzatí od odosielateľa, pokiaľ sa plavebný podnik a odosielateľ nedohodli inak. Plavebným podnikom a odosielateľom dohodnutý spôsob určenia množstva prepravovaného tovaru je záväzný pre príjemcu tovaru. Ak sa váha tovaru bez osobitnej dohody medzi plavebným podnikom a odosielateľom zisťuje v mieste vykládky iným spôsobom než v mieste nakládky, zbaví sa plavebný podnik zodpovednosti za prípadné zistené váhové rozdiely. Ak sa zásielky prijali na prepravu podľa § 19 ods. 12 písm. c), nerozhoduje, aký druh úradne overenej váhy sa použil.

(15) V prípadoch v ktorých tovar pre svoju prirodzenú povahu alebo vadnosť obalu znečistí nad obvyklú mieru ložné priestory lode, je príjemca povinný zabezpečiť po odbere tovaru odstránenie znečistenia lode. Po tovare napadnutom škodcami je príjemca povinný zabezpečiť dezinfekciu člnov, a pokiaľ došlo k zavlečeniu hlodavcov, zabezpečiť deratizáciu. Pri tankových lodiach je prepravca povinný zabezpečiť uvedenie lodných priestorov do pôvodného stavu. Pri opakovanej preprave toho istého druhu tovaru pre toho istého prepravcu je tento povinný vykonať vyčistenie lode po vyložení poslednej zásielky.

(16) Čas potrebný na čistenie plavidiel sa nezapočítava do vykladacej lehoty.

§ 22**Ložný prebytok**

(1) Ložný prebytok (väčší počet kusov, vyššia váha) je tovar zistený navyše proti údajom v nákladných (náložných) listoch. Plavebný podnik vydá ložný prebytok na potvrdenie príjemcovi tej zásielky, ku ktorej prebytok zjavne patrí, proti doplatku prepravného a úhrade vzniknutých výdavkov. Pritom možno prebytok použiť na vyrovnanie ložného schodku vzniknutého pri tovare toho istého druhu a akosti, toho istého odosielateľa, toho istého príjemcu, avšak len vtedy, ak ide o časť tej istej zásielky. Ak odmietne príjemca prevziať ložný prebytok, vykoná plavebný podnik likvidáciu prebytku podľa osobitných predpisov.

(2) Ložný prebytok tovaru, ktorý zjavne nepatrí v žiadnom smere k prepraveným druhom tovaru alebo zásielkam akéhokoľvek druhu, uloží plavebný podnik na sklad. Ak nemožno do troch mesiacov od uskladnenia ložného prebytku zistiť oprávneného príjemcu alebo ak odmietne ložný prebytok prevziať, vykoná plavebný podnik likvidáciu prebytku podľa osobitných predpisov.

(3) O zistení ložného prebytku a o tom, ako sa s ním naložilo, spíše plavebný podnik zápisnicu.

§ 23**Nakladacie a vykladacie lehoty. Zdržné. Prémie**

(1) Nakladacie a vykladacie lehoty sa určujú podľa noriem nakládky a vykládky v jednotlivých prístavoch uverejňovaných v Prepravnom a tarifnom vestníku.

(2) Normy pre nakládku alebo vykládku plavidiel v prístavoch neuvedených v Prepravnom a tarifnom vestníku sa určia dohodou medzi prepravcom (odosielateľom, príjemcom) a plavebným podnikom. V takýchto prípadoch treba určiť normy nakládky a vykládky so zreteľom na miestne pomery a kapacitu do úvahy prichádzajúceho prekladového zariadenia, ako i na zabezpečenie maximálnej obratovosti lode.

(3) Nakladacie a vykladacie lehoty lodi v hodinách sa vypočítajú z určených noriem tak, že sa váha nákladu lodi násobí číslom 24 a výsledok sa delí číslom udávajúcim normu nakládky alebo vykládky. Zlomok do 0,4 hodiny sa neberie do úvahy, od 0,5 sa zaokrúhli na celú vyššiu hodinu.

(4) Nakladacia lehota začína

- a) vo vnútroštátnej preprave
 - pristavením lode na miesto nakládky,
- b) v preprave so zahraničím
 - v prístavoch Nemeckej demokratickej republiky a Poľskej ľudovej republiky podľa v mieste platných predpisov, pokiaľ sa plavebný podnik a prepravca nedojednali inak,
 - v ostatných prístavoch pristavením lode na nakládku.

(5) Ak je loď pristavená skôr ako bolo uvedené v hlásení o pohotovosti lode na nakládku, počíta sa nakladacia lehota od okamihu pristavenia, pokiaľ sa s nakládkou skutočne začalo.

(6) Vykladacia lehota začína

- a) vo vnútroštátnej preprave
 - po uplynutí 3 hodín po doručení hlásenia o pohotovosti na vykládku,
- b) v preprave so zahraničím
 - v prístavoch Nemeckej demokratickej republiky a Poľskej ľudovej republiky podľa v mieste platných predpisov, pokiaľ sa plavebný podnik a prepravca nedojednali inak,
 - v ostatných prístavoch o 6. hodine dňa nasledujúceho po dni hlásenia.

(7) Ak v okamihu priplávania lode do prístavu (miesta nakládky alebo vykládky) je v nakládke alebo vykládke najmenej taký počet plavidiel, koľko ich určuje norma súčasne manipulujúcich plavidiel, spravuje sa začiatok nakladacej alebo vykladacej lehoty danej lode podľa skončenia nakladacích alebo vykladacích lehôt posledných lodí určených normou, ktoré v poradí predchádzajú. Ak predchádzajú v poradí plavidlá iného prepravcu (odosielateľa alebo príjemcu), začína nakladacia alebo vykladacia lehota daného plavidla po uvoľnení polohy predchádzajúcimi plavidlami.

(8) Pre poradie lodí rozhoduje doba ich priplávania do prístavu (miesta nakládky alebo vykládky). Lode s vlastným pohonom sa nakladajú alebo vykladajú mimo poradia. Začiatok nakladacích alebo vykladacích lehôt týchto lodí začína okamihom, keď najprv ukončí nakládku alebo vykládku podľa normy súčasne manipulujúcich plavidiel niektoré z práve manipulujúcich plavidiel bez vlastného pohonu.

(9) Nakladacie alebo vykladacie lehoty vypočítané podľa odseku 3 sa predlžujú o dobu, keď nebolo možno robiť nakládku (vykládku) z príčin na strane plavebného podniku alebo v dôsledku nepriaznivého počasia, ak sa nakládku (vykládku) v tejto dobe skutočne nerobila. V prípade, že zdržanie nakládky nespôsobil prepravca, predlžujú sa v záujme uceleného naloženia zásielky pri keramických surovinách prepravovaných do zahraničia nakladacie lehoty o polovicu.

(10) Pokiaľ tento prepravný poriadok neustanovuje inak alebo pokiaľ sa plavebný podnik a prepravca nedohodli inak, musí sa nakládku alebo vykládku lode robiť v ktorúkoľvek dennú i nočnú dobu i v dňoch pracovného pokoja (nepretržitá nakládku a vykládku).

(11) Povinnosť nakládky a vykládky v nočnej dobe sa nevzťahuje na nebezpečný tovar, ako kyseliny, horľaviny, výbušniny, ďalej na rezivo, železný tovar dlhší než 7 m, debny alebo kusy ťažšie ako 4 000 kg, tovar v sklenených obaloch, ako i tovar, ktorý sa preberá podľa značiek a čísiel.

(12) Nočná doba začína v letnom období, t. j. od 1. mája do 30 septembra o 22. hodine a končí sa o 5,59 hodine a v zimnom období, t. j. od 1. októbra do 30. apríla o 19. hodine a končí sa o 5,59 hodine.

(13) Ak sa zásielky nakladajú prostriedkami odosielateľa a na jeho účet, zodpovedá odosielateľ za dodržanie nakladacej lehoty a v prípade prekročenia nakladacej lehoty je povinný zaplatiť plavebnému podniku zdržné. Ak sa zásielky nakladajú prostriedkami plavebného podniku alebo jeho zástupcu na účet odosielateľa, je odosielateľ povinný dodať zásielky tak včas, aby sa nakladacia lehota mohla dodržať. Ak tak neurobí, je odosielateľ povinný zaplatiť plavebnému podniku zdržné.

(14) Ak sa zásielky vykladajú prostriedkami príjemcu a na jeho účet, zodpovedá za dodržanie vykladacej lehoty v plnom rozsahu a v prípade prekročenia vykladacej lehoty je povinný zaplatiť plavebnému podniku zdržné. Ak sa zásielky vykladajú prostriedkami plavebného podniku alebo jeho zástupcu na účet príjemcu, je príjemca povinný zabezpečiť odber zásielok tak včas, aby sa vykladacia lehota mohla dodržať. Ak tak neurobí, je príjemca povinný zaplatiť plavebnému podniku zdržné.

(15) Zdržné za každú hodinu, o ktorú sa nakladacia alebo vykladacia lehota prekročila, je

- a) do 24 hodín predržania vo vnútroštátnej preprave
 - vlečného člna akejkoľvek nosnosti 150 Kčs
 - tlačného člna do 400 t nosnosti 150 Kčs
 - tlačného člna od 400 t nosnosti vyššie 300 Kčs
 - motorovej nákladnej lode 500 Kčs,

- b) nad 24 hodín predržania vo vnútroštátnej preprave
- vlečného člna akejkoľvek nosnosti 400 Kčs
 - tlačného člna do 400 t nosnosti 400 Kčs
 - tlačného člna od 400 t nosnosti vyššie 800 Kčs
 - motorovej nákladnej lode 1 300 Kčs,
- c) do 6 hodín predržania plavidiel každého druhu zaradených do prepravy energetického uhlia 210 Kčs,
- d) nad 6 hodín predržania plavidiel každého druhu zaradených do prepravy energetického uhlia 420 Kčs,
- e) do 48 hodín predržania pri preprave so zahraničím
- vlečného člna akejkoľvek nosnosti 90 Kčs
 - tlačného člna do 400 t nosnosti 90 Kčs
 - tlačného člna od 400 t nosnosti vyššie 180 Kčs
 - motorovej nákladnej lode 300 Kčs,
- f) nad 48 hodín predržania pri preprave so zahraničím
- vlečného člna akejkoľvek nosnosti 240 Kčs
 - tlačného člna do 400 t nosnosti 240 Kčs
 - tlačného člna od 400 t nosnosti vyššie 480 Kčs
 - motorovej nákladnej lode 780 Kčs.

(16) Pri výpočte zdržného sa na predržanie do 30 minút neprihliada, od 30 minút sa zaokrúhľuje na celú hodinu.

(17) Pri dočasnom prerušení alebo zastavení plavby sa zdržné neúčtuje; výnimku tvoria pravidlá v námorných prístavoch. Pri preprave energetického uhlia nemusí plavebný podnik v havarijných prípadoch technologického vykladacieho zariadenia prepravcu trvajúcich dlhšie ako jednu smenu účtovať a vymáhať zdržné až do výšky 50%, prípadne v mimoriadne závažných prípadoch nemusí zdržné účtovať a vymáhať vôbec.

(18) Pre zahraničné prístavy sa môže dojednať s prihliadnutím na miestne podmienky iná výška zdržného.

(19) Ak odosielateľ naložil zásielky do lode alebo príjemca vyložil zásielky z lode v dobe kratšej než akú určuje nakladacia alebo vykladacia lehota, vyplatí mu plavebný podnik prémii vo výške 50 % zdržného. Ak príjemca pri preprave energetického uhlia vyloží v jednej osemhodinovej smene viac lodí, než určuje plán obslúh, dostane za každú vyloženú loď nad tento počet prémii vo výške 210 Kčs. Prémia sa neposkytuje, ak sa naloženie zásielok do lode alebo vyloženie zásielok z lode vykonalo prostriedkami plavebného podniku alebo jeho zástupcom na účet odosielateľa alebo príjemcu.

(20) Nakládka sa nepovažuje za skončenú, pokiaľ odosielateľ neodovzdal plavebnému podniku všetky doklady, ktoré majú sprevádzať zásielku, a nepodpísal záznam o nakládke, v ktorom sa musia uviesť deň a hodina pristavenia lode na miesto nakládky a deň a hodina začiatku a ukončenia nakládky.

(21) Vykládka sa nepovažuje za skončenú, pokiaľ príjemca nepotvrdil príjem zásielok a nepodpísal záznam o vykládke, v ktorom sa musia uviesť deň a hodina pristavenia lode na miesto vykládky a deň a hodina začiatku a ukončenia vykládky.

(22) Po skončení nakládky alebo vykládky plavidla má prepravca k dispozícii 2 hodiny na vyhotovenie potrebných dokladov. Na túto dobu nemajú strany nárok na zdržné ani prémie.

§ 24**Výpočet a platenie prepravného**

(1) Plavebný podnik počíta prepravné (dovozné, prirážka k dovoznému a doplňujúce poplatky).

(2) Dovozné sa počíta zásadne podľa váhy uvedenej v nákladnom (náložnom) liste. Ak plavebný podnik prevzal zásielky na prepravu podľa váhy udanej odosielateľom, je plavebný podnik oprávnený preskúšať údaje odosielateľa o váhe. Ak sa zistí, že bola udaná váha nižšia než skutočná, musí platca prepravného uhradiť plavebnému podniku príslušný rozdiel.

(3) Prepravné je povinný zaplatiť

- a) vo vnútroštátnej preprave odosielateľ,
- b) v preprave so zahraničím odosielateľ alebo príjemca podľa záznamu v nákladnom (náložnom) liste.

(4) Ak je povinný zaplatiť prepravné odosielateľ, zaplatí všetky sumy prepravného, ktoré možno pri podaji zásielky vypočítať. Sumy prepravného, ktoré sa nevybrali pri podaji, ako i sumy, ktoré vznikli v súvislosti s prepravou zásielky, je povinný zaplatiť jej príjemca.

(5) Prepravné sa platí vo vnútroštátnej preprave alebo v preprave so zahraničím, ak je platcom prepravného československý občan alebo československá socialistická organizácia, v hotovosti alebo bezhotovostným spôsobom podľa smerníc Štátnej banky československej, v preprave so zahraničím, ak je platcom prepravného zahraničná právnická alebo fyzická osoba, spôsobom dohodnutým medzi plavebným podnikom a platcom prepravného.

(6) Dobierky a preddavky nie sú dovolené.

§ 25**Zodpovednosť odosielateľa za prihlášky tovaru na prepravu a plavebného podniku za prevzatie tovaru na prepravu**

(1) Ak odosielateľ nedodá tovar na prepravu alebo ho dodá v menšom množstve než ako sa dohodlo podľa ustanovení § 14, zaplatí plavebnému podniku pokutu vo výške 50 % dovozného za nedodané množstvo tovaru. Táto pokuta sa znižuje na 1/3, ak odosielateľ upovedomil plavebný podnik o nedodaní tovaru 7 dní vopred.

(2) Odosielateľ neplatí pokutu, ak nahradí pôvodný tovar iným tovarom, pre prepravu ktorého netreba pristavovať loď iného typu, alebo ak pre prázdnu loď na ceste do pôvodného miesta nakládky zabezpečil náhradný tovar na prepravu.

(3) Ak odmietne plavebný podnik prevziať na prepravu dojednané množstvo tovaru (§ 14) alebo ak nepristaví lodný priestor na prevzatie tovaru, zaplatí odosielateľovi pokutu vo výške 50 % z dovozného za neprevzaté množstvo tovaru. Táto pokuta sa znižuje na 1/3, ak plavebný podnik upovedomil odosielateľa o neprevzatí tovaru 7 dní vopred.

(4) Za oneskorené podanie tovaru na prepravu oproti termínu dohodnutému v prihláške zaplatí odosielateľ plavebnému podniku zdržné. Po uplynutí 8 dní od dohodnutého termínu začiatku nakládky má plavebný podnik právo odmietnuť vykonanie prepravy a vybrať od odosielateľa pokutu vo výške 50 % z dovozného. Pritom sa do pokuty započíta suma zdržného patriaca plavebnému podniku za oneskorený podaj tovaru.

(5) Za oneskorené pristavenie lode oproti lehote dohodnutej pri prijatí prihlášky zaplatí plavebný podnik odosielateľovi za prvých 8 dní omeškania pokutu vo výške zdržného. Po uplynutí 8 dní

omeškania má odosielateľ právo vzdať sa prepravy a vybrať od plavebného podniku pokutu vo výške 50 % z dovozného. Pritom sa do sumy započítava zdržné za oneskorené pristavenie lode.

(6) Odosielateľ a plavebný podnik neplatia pokuty uvedené v odsekoch 1, 3, 4 a 5 aj v prípadoch, keď plavebný podnik obmedzí alebo zastaví prepravu (§ 4 ods. 1).

§ 26

Dočasné prerušenie prepravy. Zastavenie prepravy v zimnom období

(1) Ak sa preprava po naložení lode pred jej vyplávaním dočasne preruší, môže odosielateľ odstúpiť od prepravnej zmluvy a dať na svoj účet zásielku vyložiť. Zprávu o odstúpení od prepravnej zmluvy a o vyložení tovaru je odosielateľ povinný podať plavebnému podniku do 10 dní odo dňa, keď ho plavebný podnik upovedomil o dočasnom prerušení prepravy.

(2) Prepravca má právo pri dočasnom prerušení prepravy odstúpiť od zmluvy a dať na svoj účet tovar vyložiť i v prípade, keď je už loď na ceste. V takomto prípade je odosielateľ alebo príjemca povinný zaplatiť plavebnému podniku dovozné zodpovedajúce ubehnutej trati. Zprávu o odstúpení od zmluvy a o vyložení tovaru je prepravca povinný podať plavebnému podniku do 10 dní odo dňa, keď ho plavebný podnik upovedomil o dočasnom prerušení prepravy.

(3) Ak loď nemôže pri zastavení prepravy v zimnom období s tovarom doplávať do stanice určenia (chod ľadu, zámraza), je plavebný podnik oprávnený pristaviť loď na prezimovanie na ktorékoľvek príhodné miesto, ktoré môže podľa daných okolností dosiahnuť.

(4) O pristavení lode s tovarom do zimného (ochranného) prístavu je plavebný podnik povinný doručiť prepravcovi do 3 dní odo dňa, keď sa loď postavila do zimného (ochranného) prístavu, príslušnú zprávu. V rovnakej dobe odo dňa, keď zprávu prijal, je odosielateľ povinný oznámiť plavebnému podniku, ako sa má s tovarom naložiť, či sa má vydať v mieste prezimovania inému príjemcovi než príjemcovi uvedenému v nákladnom (náložnom) liste, alebo ak to bude možné, odovzdať inému druhu dopravy na prepravu do miesta určenia alebo uskladniť v prístavnom skladišti a pod. Všetky výdavky spojené s vykonávaním príkazu odosielateľa a nezaplatené pri podaji zásielky na prepravu idú na farchu odosielateľa alebo príjemcu. Pri ponechaní zásielok v plavidle až do začatia plavby sa skladné neúčtuje.

Zodpovednosť plavebného podniku

§ 27

Zodpovednosť plavebného podniku za stratu alebo poškodenie tovaru

(1) Plavebný podnik zodpovedá za škody, ktoré vzniknú na prepravovanej zásielke v dobe od prevzatia na prepravu až do vydania oprávnenému príjemcovi, ak nie je zodpovednosť plavebného podniku vylúčená podľa odseku 2.

(2) Plavebný podnik sa svojej zodpovednosti za stratu alebo poškodenie zásielky prijatej na prepravu zbaví, ak stratu alebo poškodenie spôsobili

- a) odosielateľ alebo príjemca,
- b) vadnosť zásielky,
- c) vadnosť obalu zásielky alebo jej balenia,
- d) osobitná povaha zásielky, napr. výbušnosť, samozápalnosť, horľavosť, krehkosť, hrdzavosť, hnitie, zaparenie, zmrznutie, trúsenie, vysychanie a pod.,
- e) okolnosti, ktoré plavebný podnik nemohol odvrátiť,

- f) dôsledky dohodnutej prepravy zásielok na palube lode (§ 19 ods. 16), a to okolnosťami, ktoré plavebný podnik nemohol odvrátiť,
- g) dôsledky zisťovania množstva tovaru podľa ponoru lode (§ 19 ods. 12 písm. b), ak úbytok nepresahuje množstvo zodpovedajúce 1 cm ponoru lode,
- h) odosielateľ tým, že podal na prepravu veci vylúčené z prepravy alebo veci pripustené na prepravu za osobitných podmienok, a to s nesprávnym, nepresným alebo neúplným označením, alebo ak nezachoval pri predmetoch pripustených na prepravu za osobitných podmienok predpísané bezpečnostné opatrenia.

(3) Dôkaz o tom, že strata alebo poškodenie vznikli z príčin uvedených v odseku 2 písm. a), e), f), g), h), patrí plavebnému podniku. Ak mohla škoda podľa okolností vzniknúť z príčin uvedených v odseku 2 písm. b) až d), predpokladá sa, že škoda vznikla z týchto príčin, ak oprávnený nedokáže opak.

(4) Plavebný podnik zodpovedá

- a) za správnosť váhy alebo miery alebo počtu kusov tak, ako sa zásielka prevzala na prepravu podľa § 19 ods. 12 a 13 a vyhotovil sa o tom záznam v nákladnom (náložnom) liste,
- b) za správnosť značiek a čísiel, pokiaľ sa zásielka prevzala na prepravu podľa § 19 ods. 14 a vykonal sa o tom záznam v nákladnom (náložnom) liste.

(5) Ak sa tovar, ktorý pre svoje prirodzené vlastnosti stráca spravidla na váhe, prevzal na prepravu podľa § 19 ods. 12 písm. b) a c) a ods. 13 písm. a) a b), zodpovedá plavebný podnik bez ohľadu na ubehnutú vzdialenosť len za tú časť straty na váhe, ktorá presahuje

- a) 4 % pri zásielkach hnedouhoľného koksu podaného na prepravu vo vlhkom stave,
- b) 2 % pri kvapalinách alebo pri tovare podanom na prepravu vo vlhkom stave, ako i pri voľne naložených chemických surovinách, glejovke, parnom kokse, celých a mletých kostiach, surových kožiach, spracovaných kožiach (usniach), magnéziu, čerstvom mäse, čerstvých, sušených alebo pražených plodoch, mangánových rudách, soli, tabaku, pranom uhlí, čerstvej zelenine,
- c) 1,5 % pri dreve, stavebných hmotách nerastného pôvodu, keramických hmotách (íloch, lupkách), solených a sušených rybách, tukoch, drevenom uhlí,
- d) 1 % pri hnojivách, chmeli, korení, stromovej kôre, mrazenom mäse, mydle, nerastných tuhých palivách, vyjmúc uhlia a koksu uvedených pod písmenami a) a b) rudách všetkého druhu, okrem mangánových rúd uvedených pod písmenom b), nepranej srsti, nepranej vlny,
- e) 0,5 % pri ostatnom suchom tovare, ktorý podlieha rovnako strate na váhe za prepravy.

(6) V prípade, že počas prepravy bolo treba tovar prekladať, zvyšuje sa medza straty pri voľne naloženom sypanom tovare a pri kvapalinách o 0,3 % za každý preklad.

(7) Pri strate zásielky alebo pri strate jednotlivých kusov zásielky neprihliada sa pri výpočte náhrady na prípustné medzistraty na váhe pri stratenej zásielke alebo kusoch.

§ 28

Náhrada škody. Určenie ceny strateného alebo poškodeného tovaru

(1) Pri strate alebo zničení prepravovanej zásielky alebo jej časti je plavebný podnik povinný nahradiť cenu, ktorú mala stratená alebo zničená zásielka v dobe, keď sa prevzala na prepravu.

(2) Pri poškodení alebo čiastočnej strate zásielky nahradí plavebný podnik sumu, o ktorú sa cena tovaru zmenšila.

(3) Cena zásielky, ktorá sa má nahradiť podľa odseku 1 socialistickej organizácii s výnimkou podľa odseku 5 sa dokazuje faktúrou dodávateľa zaslanou odberateľovi. Ak niet faktúry dodávateľa alebo ak ide o faktúru, v ktorej je uvedená cena bez dane z obratu, určuje sa cena zásielky, ktorá sa má nahradiť, podľa platných cien a podľa okolností sa pripočítava daň z obratu. Ak oprávnený uplatňuje daň z obratu neuvedenú vo faktúre, musí uviesť položku sadzovníka dane z obratu, výšku dane a dátum jej odvodu. Pokiaľ nie sú obsiahnuté v cene zásielky, pripočítavajú sa

- a) sumy, ktoré sa plavebnému podniku zaplatili za prepravu,
- b) cena obalu podľa cien uvedených v cenníku,
- c) suma výdavkov zaplatených v súvislosti s dodávkou tovaru až na loď v odosielacom prístave.

(4) Ak nemožno výdavky uvedené v odseku 3 doložiť dokladmi a ak sa o ich výške nedosiahla dohoda, zistí sa ich výška znaleckým odhadom. Oprávnený uhradí náklad znaleckého odhadu, ak je odhadnutá cena nižšia než požadovaná cena.

(5) Ak sa má náhrada vyplatiť jednotlivému občanovi, skupinám občanov a spoločenským organizáciám a ak niet faktúry dodávateľa alebo iného dokladu o zaplatení, vypočíta sa náhrada podľa maloobchodných cien v mieste a čase, kde a kedy sa zásielka podala na prepravu. Pritom sa prihliadne na prípadné opotrebenie vecí. Pokiaľ nie sú obsiahnuté v cene zásielky, pripočítavajú sa

- a) sumy, ktoré sa plavebnému podniku zaplatili za prepravu,
- b) cena obalu podľa cien uvedených v cenníku,
- c) suma výdavkov zaplatených v súvislosti s dodávkou tovaru až na loď v odosielacom prístave.

(6) Suma, o ktorú sa poškodením zmenšila cena zásielky, ktorú možno opraviť, sa vo vnútroštátnej preprave určuje spravidla faktúrou za opravu, prípadne znaleckým odhadom. Ak nemožno opravu vykonať v mieste určenia, nahradí plavebný podnik oprávnenému aj prepravné za prepravu do najbližšieho miesta, kde bolo možné opravu vykonať a späť. Ďalej nahradí plavebný podnik nevyhnutné výdavky za preklad, triedenie alebo úpravu poškodeného tovaru. Suma celkovej náhrady z dôvodov poškodenia však nesmie byť vyššia, než by bola náhrada za úplnú stratu.

(7) V preprave so zahraničím je plavebný podnik povinný nahradiť cenu, ktorú by mal stratený alebo zničený tovar v mieste určenia uvedenom v nákladnom (náložnom) liste v dobe, keď sa mal vydať príjemcovi. (Pre socialistické organizácie vo veľkoobchodných cenách a pre občanov v maloobchodných cenách, pokiaľ je prístav určenia v Československej socialistickej republike.) Pri poškodení tovaru je plavebný podnik povinný nahradiť rozdiel medzi cenou poškodeného tovaru, ktorú by tovar mal v nepoškodenom stave v mieste určenia uvedenom v nákladnom (náložnom) liste. Z náhrady sa odráta suma, ktorá sa v dôsledku škody na veci usporila na cle, prepravnom a iných nákladoch.

Zápisnice, reklamácie, arbitráže žiadosti a žaloby

§ 29 Zápisnice

(1) Okolnosti, ktoré môžu zakladať zodpovednosť plavebného podniku, cestujúcich a prepravcov, zisťujú sa spravidla zápisnicou, ktorá je podkladom pre uplatňovanie práv. Zápisnice sa musia spísať nestranné podľa zistených skutočností a musia podávať jasný a presný opis všetkých okolností rozhodných pre zistenie zodpovednosti plavebného podniku alebo prepravcu.

(2) Ak plavebný podnik zistí porušenosť alebo neúplnosť zásielky alebo okolnosti tomu nasvedčujúce, je povinný zistiť stav zásielky a spísať o tom zápisnicu. Správnosť zistení obsiahnutých v zápisnici potvrdia podpisom osoby, ktoré sa zúčastnili jej spísania.

(3) Ak príjemca zásielky zistí pri jej odbere zjavnú porušenosť alebo neúplnosť zásielky alebo okolnosti tomu nasvedčujúce, je povinný požiadať plavebný podnik najneskôr pri prevzatí zásielky o spísanie zápisnice. Dokiaľ plavebný podnik nespíše žiadanú zápisnicu, nie je príjemca povinný zásielku prevziať.

(4) Pri úplnej strate zásielky je odosielateľ alebo príjemca povinný požiadať o spísanie zápisnice do jedného mesiaca od uplynutia dodacej lehoty určenej týmto prepravným poriadkom. Plavebný podnik je povinný spísať zápisnicu ihneď po uplynutí jedného mesiaca od uplynutia dodacej lehoty určenej týmto prepravným poriadkom.

§ 30

Oprávnenie na reklamácie na plavebnom podniku

(1) Podľa reklamáciu na plavebnom podniku môže

- a) pri úplnej alebo čiastočnej strate alebo pri poškodení zásielky a pri prekročení dodacej lehoty odosielateľ alebo príjemca. S reklamáciou predloží odosielateľ alebo príjemca nákladný (náložný) list, prípadne jeho druhopis,
- b) o vrátenie prepravného, kto príslušnú sumu plavebnému podniku zaplatil; odosielateľ predloží druhopis nákladného listu (druhopis náložného listu), príjemca nákladný list (druhopis náložného listu),
- c) o vrátenie pokút a iných súm nezapísaných v prepravnej listine ten, kto predloží doklad o zaplatení týchto súm,
- d) v ostatných prípadoch súvisiacich s prepravnou zmluvou prepravca alebo cestujúci.

(2) Ak podáva reklamáciu v mene oprávneného zástupca, musí predložiť plnomocenstvo vydané oprávneným. Toto plnomocenstvo si plavebný podnik ponechá.

(3) Tieto ustanovenia sa nedotýkajú práv Štátnej poisťovne, ak jej nároky postúpil odosielateľ alebo príjemca alebo ak prešli na ňu podľa zákonných ustanovení.

§ 31

Podávanie reklamácií na plavebnom podniku a ich vybavovanie

(1) Reklamácie sa podávajú na plavebnom podniku.

(2) Reklamácia sa musí podať písomne s uvedením dôvodov a výšky požadovanej sumy. K reklamácii treba pripojiť

- a) doklady podľa § 30,
- b) zápisnicu spísanú plavebným podnikom (§ 29), ak bola prepravcovi odovzdaná,
- c) doklad o cene tovaru alebo doklad o výške finančných nákladov súvisiacich s opravou poškodenej zásielky, pokiaľ je výška škody v dobe reklamácie už známa.

(3) Právo z prepravnej zmluvy nie je dovolené uplatniť faktúrou namiesto reklamácie.

(4) Ak sa k reklamácii nepripoja predpísané doklady, vyzve plavebný podnik ihneď oprávneného na predloženie chýbajúcich dokladov a určí primeranú lehotu, nie však kratšiu ako 8 dní. Ak sa tieto doklady odoslali, prípadne predložili v určenej lehote, platí, že reklamácia bola riadne podaná.

(5) Výsledok prejednávania reklamácie musí plavebný podnik oznámiť reklamujúcemu písomne. Ak vyhovie reklamáci v plnej výške, oznámi mu priznanú sumu a vráti mu z predložených dokladov len nákladný list alebo druhopis nákladného (náložného) listu alebo doklad o zaplatení pokuty. Ak vyhovie len čiastočne, oznámi mu výšku priznanej sumy a dôvody svojho rozhodnutia a vráti mu súčasne predložené doklady okrem dokladu o cene. Ak zamietne plavebný podnik reklamáciu celkom, oznámi dôvody svojho rozhodnutia a vráti všetky predložené doklady.

(6) Plavebný podnik je povinný vybaviť podanú reklamáciu a upovedomiť oprávneného o uznaní alebo zamietnutí jeho požiadavky v lehote troch mesiacov od podania reklamácie.

§ 32

Lehoty na podávanie reklamácií, arbitrážnych žiadostí a návrhov na súde. Zánik práva

(1) Ak je prepravcom socialistická organizácia, je povinná zaslať plavebnému podniku reklamáciu bez zbytočného odkladu najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa vzniku prepravnej zmluvy (v zahraničnej preprave do jedného roka), a ak nejde o nárok z prepravnej zmluvy, do šiestich mesiacov od vzniku príslušného práva.

(2) Uplatniť svoje práva z prepravy na hospodárskej arbitráži môže socialistická organizácia, ak uplatnila už svoje práva reklamáciou na plavebnom podniku a plavebný podnik jej požiadavke nevyhoviel alebo vyhovel len čiastočne alebo neodpovedal na jej reklamáciu v určenej lehote.

(3) Práva oprávnenej organizácie z prepravy zanikajú, ak ich neuplatnila na hospodárskej arbitráži do šiestich mesiacov od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po odoslaní reklamácie plavebnému podniku.

(4) O premlčaní a zániku práv občanov platia ustanovenia občianskeho zákonníka.

§ 33

Lehoty na uplatnenie práv plavebného podniku. Zánik práva

Pre uplatnenie a zánik práv plavebného podniku voči prepravcom a cestujúcim platia ustanovenia Hospodárskeho zákonníka a Občianskeho zákonníka.

§ 34

Účinnosť vyhlášky

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1964.

Prvý námestník ministra: Vokáč v. r.

**Príloha vyhlášky č. 164
1964 Zb.**

Dodacie lehoty

I. Vo vnútroštátnej preprave

1. výpravná lehota1 deň
2. prepravná lehota za každých i začatých 50 km.....1 deň

II. Preprava so zahraničím

Prepravné relácie	Od začatia prepravy do 30. 4.		Od 1. 5. do 30. 9.		Od 1. 10. do 30. 11.		Od 1. 12. do zastavenia prepravy	
	tam	späť	tam	späť	tam	späť	tam	späť
	v dňoch							
pri preprave								
a) vlečnými činmi								
Děčín - Magdeburg	5	7	4	7	5	7	6	7
Děčín - Hamburg	9	13	7	12	10	13	10	14
Děčín - Štetín	12	13	10	15	12	15	14	16
b) nákladnými loďami s vlastným pohonom								
Děčín - Magdeburg	4	5	3	4	4	5	4	5
Děčín - Hamburg	7	8	6	8	7	9	9	9
Děčín - Štetín	9	10	8	10	9	11	11	13

(1) Pre stanice nachádzajúce sa nad Děčínom v smere proti prúdu Labe a Vltavy zvyšujú sa dodacie lehoty o 1 deň za každých i začatých 50 km pri vlečných člnoch a za každých i začatých 75 km pri nákladných lodiach s vlastným pohonom.

(2) Pri prepravách do stanice a zo stanice Lübeck zvyšujú sa dodacie lehoty určené pre Hamburg o 2 dni.

(3) Pri prepravách do staníc a zo staníc na Stredozemnom kanále zvyšujú sa dodacie lehoty určené pre Magdeburg za každých i začatých 50 km o 1 deň.

- *) Priamu združenú prepravu vykonávanú plavebným podnikom spoločne so železnicou upraví Prepravný poriadok pre združenú železničnú a vodnú prepravu.
- **) Pre prepravu so zahraničím na Dunaji platí Dohoda o jednotných prepravných podmienkach plavieb Bulharskej riečnej plavby (BRP), Maďarskej plavby, akciovej spoločnosti (MAHART), Rumunskej námornej a riečnej plavby (NAVROM), Sovietskej dunajskej štátnej plavby (SDGP) a Československej plavby dunajskej, národný podnik (ČSDP).
- *) ČSN 01 9905.
- *) Vyhláška Ministerstva dopravy č. 66/1964 Zb. o prekladovom a skladovom poriadku pre prístavy určené pre verejnú potrebu.

